

ביטול כתב אישום

הוגש נגדך כתב אישום? גם לאחר שהוגש נגדך כתב אישום ייתכן ויש בחומר הראיות ובנסיבותיך האישיות כדי לפנות בבקשה מנומקת לרשות התובעת לחזור מכתב האישום שהוגש נגדך. לחילופין, ניתן להעלות טענות מקדמיות לביטול כתב האישום על-ידי בית המשפט הדן בתיק. עו"ד אסף דוק מסביר מהו כתב אישום ובאילו מקרים ניתן יהיה להביא למחיקתו.

מהו כתב אישום?

כתב אישום הינו הבסיס לקיומו של המשפט הפלילי. כתב אישום הינו מסמך המוגש על-ידי המדינה נגד אדם שסבורה היא שיש להעמידו לדין פלילי על מעשיו. כתב האישום מכיל תיאור עובדתי של העבירה שבוצעה לכאורה וכן רשימת העדים מטעם התביעה. קיבלתם כתב אישום? עו"ד אסף דוק מסביר אודות תוכנו ומבנהו של כתב האישום ומה יש לעשות עם קבלתו.

כתב האישום מוגש לבית המשפט באמצעות תובע מוסמך מטעם המדינה שכפוף למשטרת ישראל או לפרקליטות המדינה. מרגע שהחקירה הסתיימה התיק מועבר ליחידת התביעות במשטרה או לפרקליטות המדינה להחלטה האם להגיש כתב אישום נגד החשוד או אם לאו. שיקול הדעת היחידי יהיה של התובע, הוא במקרה הזה הופך להיות "מדינת ישראל" והוא זה שיחליט אם יש מקום להגשת כתב אישום ופתיחת הליך פלילי ומשפטי נגד אדם.

במידה והתביעה סבורה כי ישנו סיכוי סביר להרשעה בתיק, לאחר שבחנה את חומר הראיות הגולמי, בעבירות מסוג פשע, שדין מעל 3 שנות מאסר, היא מחויבת לאפשר לו הזדמנות להציג את טענותיו בפניה תוך 30 יום בבקשה מנומקת מדוע יש להימנע מלהגיש בעניינו כתב אישום.

התובע הממונה על התיק הינו עורך דין מטעם המדינה המוסמך מטעם היועץ המשפטי לממשלה. ברוב המקרים, המאשימה תהיה מדינת ישראל למעט מקרים של קובלנה פלילית פרטית, שבה אדם פרטי יכול להאשים אדם אחר באמצעות הגשת כתב אישום פרטי לבית המשפט בהתאם לרשימה סגורה של עבירות המפורטות בתוספת השנייה לחוק סדר הדין הפלילי נוסח משולב תשמ"ב 1982.

כתב האישום הנו המסמך הרשמי אשר פותח את ההליך הפלילי כנגד האדם המופיע בו. כתב האישום הוא למעשה "החוזה המופר", בין המדינה לנאשם ומייצג מאין מחלוקת בין שניהם ומובא לבית המשפט לצורך דיון והכרעה.

עם הגשת כתב האישום לבית המשפט נקבע מועד דיון ראשון בתיק הקרוי "דיון הקראה", כאשר במהלכו "קוראים" בפני הנאשם את סיפור המעשה המתאר את העובדות שלטענת התביעה מקימות את העבירה נשוא כתב האישום. בהליך זה נוכח הנאשם, עורך דין דינו ופרקליט התביעה. במעמד זה ניתנת הזכות לנאשם להודות או לכפור במעשים המיוחסים לו. במידה ובחר להודות, הכרעת הדין וגזר הדין יינתנו במקום והוא יורשע ויוענש בהתאם לנסיבות המקרה. במידה והנאשם יחליט לכפור במיוחס לו, ימשיך ההליך הדיוני והתיק ייקבע להוכחות ויוצאו הזמנות לעדי התביעה על מנת ויגיעו למסור את גרסתם למקרה בפני בית המשפט. במסגרת דיוני ההוכחות

עורך דינו של הנאשם יוכל לחקור נגדית את עדי התביעה על מנת ולקעקע את אמינותם. לאחר סיום העדת עדי התביעה יזמנו עדי ההגנה למסור את גרסתם לטובת הנאשם. בסיום העדת עדי התביעה ועדי ההגנה יתקיים שלב הסיכומים ולאחריו שלב הכרעת הדין וגזר הדין שיחתמו את ההליך הפלילי בתיק.

במידה ואתם מרגישים שנעשה לכם עוול מצד המשטרה ואף רשויות התביעה, לעולם אל תוותרו או תודו במשהו שאינכם שלמים איתו, כיוון והודאתכם מקצרת אמנם את ההליך ומיטיבה עם המשטרה והתביעה, אך לא אתכם וחבל. כמה זמן שזה לא ייקח זה שווה, גם אם זה מורט עצבים והתהליך יקר.

מהו ביטול כתב אישום או חזרה מכתב אישום?

חשוב לדעת כי גם לאחר הגשתו של כתב אישום פלילי, ייצוג משפטי נאות ומקצועי עשוי להוביל לביטול כתב האישום, למחיקתו או לחזרה ממנו. מדובר בהליכים דומים במהותם אשר נועדו לנקות את רישומו הפליליים של האדם, וכך לאפשר לו לנהל אורח חיים תקין מבחינה אישית ומקצועית.

צעדים למחיקת כתב אישום

מחיקת כתב אישום מתייחסת למעשה לכל הצעדים האפשריים לביטולו או לחזרה ממנו, וניתנת למימוש במצבים הבאים:

- בעקבות בקשה לסגירת תיק פלילי שההגנה מפנה למשטרה או לתביעה.
- באמצעות שימוע פלילי מול רשות התביעה.
- בעקבות טענות משפטיות שונות שמציגה הגנת הנאשם לתביעה ובפני בית המשפט במהלך הדיונים המשפטיים.
- באמצעות הגשת בקשה לעיכוב הליכים פליליים בפני היועץ המשפטי לממשלה.

מחיקת כתב אישום בחקירת המשטרה

מחיקת כתב אישום פלילי בעת חקירת משטרה ולפני ההגשה לרשות התביעה, אפשרית במידה וקצין המשטרה הממונה שוכנע שקיימת עילה מוצדקת לבקשת סגירת התיק ולמחיקתו. קיימות 3 עילות מרכזיות העשויות להוביל למחיקה:

1. **היעדר ראיות מספיקות**: כאשר אין למשטרה חומר ראיות אשר סביר שיביא להרשעת אדם בעבירה מסוימת.
2. **היעדר עניין לציבור**: כאשר המשטרה מגיעה לקביעה ערכית כי אין תועלת ציבורית בהעמדה לדין. ככלל, מדובר במצבים בהם אכן קיימות ראיות המצביעות כי החשוד ביצע את העבירות המיוחסות לו, אולם האינטרס הציבורי שבאי העמדה לדין גובר בנסיבות העניין. במסגרת עילה זו מובאים שיקולים רבים כגון: חומרת העבירה

והנזק החברתי הנגרם ממנה, החשוד ונסיבותיו (גילו, מצב בריאותו, עברו הפלילי ואפשרות שיקומו), עמדתו של קורבן העבירה והאינטרסים של המדינה (אינטרסים מדיניים, חברתיים וביטחוניים).

3. **היעדר אשמה פלילית:** במקרים בהם אין כל ראיה הקושרת את החשוד לביצועה של עבירה, באופן שלא ניתן לייחס לו כל "אשמה". תיק שנסגר בשל חוסר אשמה, יימחק מרישומי המשטרה (בפועל הרישום לא נמחק ממחשבי המשטרה).

יודגש, כי גם אם נחקרתם במשטרה והתיק נגדכם נסגר בעילה של "חוסר עניין לציבור" או "חוסר ראיות" - אתם עדיין מחזיקים ברישום פלילי אשר משאיר ספק באשר לחפותכם. בשונה מכך, תיק אשר נסגר בעילה של "חוסר אשמה פלילית" נמחק לגמרי ממחשבי המשטרה ולא מותר כל רישום נגדכם.

חזרה מכתב אישום מול הרשות התובעת

יש להדגיש כי חזרה מכתב אישום בכללותו, או מאישום ספציפי בכתב האישום, מצויה בסמכותה של רשות התביעה, דהיינו נציגות תביעות המשטרה או הפרקליטות. חזרה מכתב אישום תיתכן בהסכמת בית המשפט ובמקרים בהם שני הצדדים מבקשים את ביטולו, וכשעורך דינו של הנתבע שכנע את רשות התביעה לחזור בה מכתב האישום. בקשה לחזרה מכתב אישום מוגשת לרשות התביעה על ידי עורך הדין של הנתבע במסגרת שימוע, הנערך כפגישה בין הצדדים או בכתב. מהלך זה יישקל על ידי רשות התביעה במקרים בהם:

אין מספיק ראיות להרשעת הנאשם.

לא קיים אינטרס או עניין ציבורי בהעמדה לדין של הנאשם.

כשאין ביכולתה של רשות התביעה להתמודד מול טענות הגנת הנאשם, הצפויות לעלות במשפט.

יש לציין כי חזרה מכתב אישום לרוב אינה אפשרית במצבים בהם הודה הנאשם בעובדות שקיים בהן בסיס להרשעתו.

מימוש זכות השימוע לאחר הגשת כתב אישום

במקרים רבים שימוע אינו נערך בטרם הגשת כתב אישום, וזאת עקב מספר סיבות עיקריות:

חוסר נכונות של הנאשם לגשת לשימוע - עקב חוסר יכולת או נכונות להתגייס לקראת ההליך, או בשל אמונה או תקווה כי לא יוגש נגדו כלל כתב אישום.

אי ידיעה על זכות השימוע - מתרחשת לרוב עקב אי שליחת הודעה על ייתכנות ההליך, או אי הגעת ההודעה לידיו של הנאשם.

חשוב לדעת כי הודעה בגין שימוע אינה נשלחת לנאשמים בעבירות שאינן נחשבות לחמורות, למרות שהיא פתוחה בפני כל נאשם בכל עבירה. יחד עם זאת, גם לאחר הגשת כתב אישום ניתן לפנות לשימוע, ולא אחת קורה שבעזרת ייצוג משפטי הולם רשות התביעה חוזרת בה מכתב באישום גם לאחר הגשתו. כמו כן, שימוע לאחר הגשת כתב אישום מהווה לעיתים מהלך אסטרטגי משפטי של עורך דינו של הנאשם. הסיבה לכך נעוצה בעובדה שרק לאחר הגשת כתב אישום פתוחה בפני הנאשם הזכות לעיין בכל חומרי החקירה שנאספו נגדו, וכך ניתן להגיע לשימוע ערוכים ומוכנים. מאידך, שימוע המתנהל לפני הגשת כתב אישום אינו מחייב הצגת חומרי חקירה, או שהם יוצגו באופן חלקי.

ביטול כתב אישום עקב טענה משפטית מקדמית

ביטול כתב אישום ייתכן במקרים בהם בית המשפט מחליט על כך, עקב טענה משפטית מקדמית שהעלה עורך הדין של הנתבע. בית המשפט עשוי לקבל את ההחלטה גם ללא הסכמת הצדדים, ואף בניגוד לעמדת רשות התביעה. חשוב לדעת כי החוק מכיר בטענות מקדימות אשר יכולות להוביל לביטולו של כתב אישום, וזאת אף ללא התייחסות לנושא חפות או אשמת הנאשם. טענות מקדימות אלו כוללות בין היתר:

- מציאת פסול או פגם כלשהו בכתב האישום עצמו.
- חוסר בסמכות עניינית או מקומית לעריכת המשפט.
- העובדות המפורטות בכתב האישום אינן נחשבות לעבירה.
- חסינות של הנאשם, או חנינתו.
- התיישנות המקרה.
- במקרים בהם מתקיים משפט פלילי נוסף אותן האשמות.
- ההליך הפלילי או כתב האישום עומדים בסתירה מהותית עם אחד העקרונות של הגינות וצדק משפטי.
- ייתכנו מקרים בהם חוסר מימוש זכות השימוע מובילה לביטול כתב אישום.

דוגמה לתיק שנוהל במשרדנו - ביטול כתב אישום ללקוח שהואשם בסחר בסמים

נגד לקוח המשרד הוגש בבית משפט השלום בתל אביב כתב אישום שייחס לו החזקת מאות גרמים של סם מסוג קנאביס שלא לצריכה עצמית בניסבות לא פשוטות כלל ועיקר.

בשונה מעבירות החזקה או שימוש בסמים לצריכה עצמית, עבירת החזקת סמים שלא לצריכה עצמית היא בעלת אופי מסחרי של פעילות בסמים שהמחוקק קבע שהפגיעה באינטרס הציבורי בה הוא גדול ומשמעותי הרבה יותר.

פקודת הסמים המסוכנים קובעת **חזקה** לפיה אדם שמחזיק בסם מסוכן בכמות העולה על הסף הקבוע בפקודה הרי שהוא מחזיק בסם לא רק לשם צריכתו העצמית. מהי משמעותה של חזקה זו? המשמעות הינה כי נטל הראיה עובר לנאשם - משקמה החזקה, הוא זה שצריך להוכיח כי כמות הסם שנתפסה אצלו הינה לשם צריכה עצמית. העונש הקבוע לצד עבירה של החזקת סם שלא לצריכה עצמית הינו עד 20 שנות מאסר. בנוסף, בית המשפט רשאי להשית על נאשם שהורשע עבודות שירות, קנס גבוה, להורות על חילוט רכוש וכן לשלול את רישיון הנהיגה שלו לתקופה ארוכה.

עם הגעת הלקוח למשרדנו, צוות עורכי הדין שלנו החל לאסוף את מכלול הפרטים והמסמכים הרלוונטים להוכחת חפותו וכן לדלות את מלוא האינפורמציה שיכלה לסייע בבניית קו ההגנה הדרוש ואשר הצדיק לטעמנו את חזרת התביעה מכתב האישום שהוגש נגדו.

משרדנו טען למספר רב של פגמים ראייתיים בתיק וכן עמד על מכלול נסיבות ביצוע העבירה והעובדה שרישום פלילי צפוי היה להוביל לפגיעה בכל רבדי חייו.

בעקבות כך ולאחר בחינת מכלול החומר, הוחלט במדור תביעות תל אביב לאמץ את טענותינו בדבר ביטול כתב האישום נגד הלקוח ומבלי שיוותר לחובתו כל רישום פלילי.

יודגש, כי ככל והתביעה לא הייתה נענית לבקשתנו לסגור את התיק, בפועל לקוח המשרד היה צפוי להמשיך ולעמוד לדין פלילי בעבירות סחר בסמים על כל המשתמע מכך.

להלן העתק חלקי בלבד מכתב האישום והחלטת בית משפט השלום בתל אביב בעניינו של הלקוח. מפאת החיסיון והשמירה על פרטיותו, פרטיו המזהים ומידע חסוי אחר הושמטו:

כתב אישום

הנאשמים מואשמים בזאת כדלקמן:

א. העובדות:

1. ביום [REDACTED] או בסמוך לכך, [REDACTED] בתל אביב (להלן: "הדירה") החזיקו הנאשמים בצוותא חדא בשקית ובתוכה סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל 332.77 גרם נטו.
2. במעשיהם אלו, החזיקו הנאשמים בצוותא חדא בסם מסוכן שלא לצריכתם העצמית, מבלי שהדבר הותר להם בפקודה או בתקנות לפיה וללא רישיון מאת המנהל.

ב. הוראות החיקוק:

לנאשמים 1,2

1. החזקה/שימוש בסמים שלא לצריכה עצמית - עבירה לפי סעיף 7 (א)+(ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש) תשל"ג-1973 + סעיף 29 (א) לחוק העונשיו. תשל"ז - 1977

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 09-18-02-18-02-18 מדינת ישראל נ' [redacted] ואח'

24 ינואר 2019

9 **הכרעת דין והחלטה**

10

11 בהסכמת הצדדים, מורה על ביטול כתב אישום כנגד הנאשמת 2.

12

13

14

15

16 ניתנה והודעה היום י"ח שבט תשע"ט, 24/01/2019 במעמד הנוכחים.

17

18

איטה נחמון, שופטת בכירה

דוגמה נוספת - ביטול כתב אישום ללקוח בעבירות העסקת והלנת שוהים בלתי חוקיים בנסיבות מחמירות

נגד לקוח המשרד הוגש בבית משפט השלום בנתניה כתב אישום שייחס לו העסקה והלנה של יותר משני שוהים בלתי חוקיים בנסיבות מחמירות.

סעיף 12ב3(א) לחוק הכניסה לישראל קובע כי במידה ונעברה עבירה של העסקה והלנת שב"ח באחת מהנסיבות המנויות להלן, דינו של עובר העבירה - **מאסר ארבע שנים** או הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשי:

(2) הלנה או העסקה של תושב זר כאמור בסעיף 12ב2(א), **למשך יומיים רצופים או יותר.**

(3) הלנה של תושב זר כאמור בסעיף 12ב2(א) **במטרה להעסיק.**

כמו כן, במידה ויורשע אדם בהעסקה והלנה של שוהים בלתי חוקיים בנסיבות מחמירות, **הקנס שיוטל עליו לא יפחת מ- 10,000 ש"ח**, ואם היה תאגיד: לא יופחת מ- 40,000 ש"ח, אלא אם כן החליט בית המשפט, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להקל בעונש.

צוות עורכי הדין שלנו אסף את מכלול הפרטים והמסמכים הרלוונטים להוכחת חפותו ובנה קו הגנה מקורי שהצדיק בסופו של דבר את ביטול כתב האישום שהוגש נגדו.

להלן העתק חלקי בלבד מכתב האישום והחלטת בית משפט השלום בנתניה בעניינו של הלקוח. מפאת החיסיון והשמירה על פרטיותו, פרטיו המזהים ומידע חסוי אחר הושמטו:

לנאשמים 1,2

1. הלנת/העסקת 2 שב'חים ומעלה - עבירה לפי סעיף 12ב(א)3 לחוק הכניסה לישראל, תשי"ב - 1952
2. הלנת שב'ח במטרה להעסיקו - עבירה לפי סעיף 12ב(א)3 לחוק הכניסה לישראל, תשי"ב - 1952
3. הלנה והעסקה בנסיבות מחמירות: הלנה או העסקה של תושב זר כאמור בסעיף 12ב(א) למשך יומיים רצופים או יותר - עבירה לפי סעיף 12ב(א)2 לחוק הכניסה לישראל, תשי"ב - 1952

ג. עדי התביעה:

1. מור זרוביאן (מ.א : 1087279) - משטרת ישראל, חבל עמק חפר ,
2. יניב צוייג (מ.א : 1014158) - משטרת ישראל, חקירות שדות שרון , רח הרצל 40 קדימה/צורן
3. אסף בזיני (מ.א : 1249325) - משטרת ישראל, חקירות שדות שרון , רח הרצל 40 קדימה/צורן
4. אקאלו פנטה - המנהל האזרחי - תע"צ
5. אורנה גרון - משרד הפנים, רשות האוכלוסין וההגירה - תע"צ

 עו"ד מפקח רוני אלסטר
 תובעת מכח מינוי מפכ"ל

ה' חשון תשע"ט
14 אוקטובר 2018

הודעות לבית משפט

* בהתאם לסעיפים 15 ו 15א' לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב - 1982, מודיעה המאשימה כי ישנה אפשרות שהתביעה תעתור למאסר בפועל בנוגע לנאשמים: 1,2

בית משפט השלום בנתניה

25 פברואר 2019

ת"פ 10-18- [redacted] מדינת ישראל נ' [redacted]

לפני כבוד השופט עמית פרייז

המאשימה מדינת ישראל

נגד

[redacted]

הנאשמים

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28

נוכחים:

ב"כ המאשימה עו"ד תמרה ולדמן מימון
הנאשמים וב"כ עו"ד אסף דוק ועו"ד רביד כהן

פרוטוקול

ב"כ הנאשמים:

שנינו מייצגים את שני הנאשמים.

הכרעת דין

ביחס לנאשם 1 הריני מורה על ביטול כתב האישום טרם הקראה וללא צו להוצאות.

דוגמאות נוספות לתיקים בהם משרדנו הוביל לביטול כתבי אישום שהוגשו נגד לקוחותינו:

- ✓ ביטול כתב אישום וזיכוי נאשם מעבירות אימים ותקיפת עובד ציבור
- ✓ ביטול כתב אישום שהוגש עקב תלונת שווא על תקיפת בת זוג
- ✓ ביטול כתב אישום ללקוח שהואשם בהחזקת 332 גרם קנאביס שלא לצריכה עצמית
- ✓ ביטול כתב אישום ללקוח שהואשם בעבירות גניבה
- ✓ ביטול כתב אישום וסגירת תיק בהסדר מותנה ללקוחות שהואשמו בגניבה
- ✓ ביטול כתב אישום ללקוח שהואשם ביבוא סמים באינטרנט
- ✓ ביטול כתב אישום בעבירות אלימות בתוך המשפחה
- ✓ ביטול כתב אישום ללקוח שהואשם בתקיפה ותגרה במקום ציבורי
- ✓ ביטול כתב אישום לקטין שהואשם בעבירת תקיפה וחבלה
- להצלחות נוספות של המשרד בתחום - בקרו בעמוד הבא

כיצד תוכל להביא לביטול או מחיקה של כתב אישום שהוגש נגדך?

עליך לפנות לעורך דין פלילי מנוסה על מנת שיעץ לך באשר לדרך הפעולה המיטבית ביותר בנסיבות העניין להביא למחיקת כתב האישום שהוגש נגדך.

בכל מקרה בו אתם חשודים או נאשמים בעבירה פלילית, יש להיעזר בעו"ד פלילי מנוסה שיידע כיצד לנווט בין האפשרויות השונות שהחוק מאפשר לו. ההליך הפלילי סבוך, מורכב ומאפשר טווח פעולה רחב. כמעט כל אחד מהשלבים בהליך הפלילי יכול להוות שלב יציאה ממנו ולהיפך, מניעת יציאה ממנו. היוועצות בעורך דין הינה קריטית לאורך כל שלביו של ההליך הפלילי המתנהל נגדך. עורך הדין שייצג את האינטרסים שלך יוכל עוד משלביו הראשונים של ההליך לסכל את האפשרות שתואשם או תורשע בהאשמות שווא וכן במקרים מסוימים אף להביא לביטול ההליך הפלילי שנפתח נגדך. בכל מקרה של חשד בביצוע או מעורבות בעבירה פלילית, הצורך ביעוץ משפטי מקצועי הוא הכרחי. עורך הדין יוכל להקטין את כווד הראיות נגדך ולהביא לתוצאות המיטביות בתיק בכך שסייע לך לגבש גרסה עקבית שעשויה להיות ההבדל בין הרשעה לזיכוי.

צוות עורכי הדין שלנו, ביניהם גם יוצאי הפרקליטויות השונות ורשויות האכיפה, פועל במקצועיות ומסירות על מנת

13/07/2020

077-5006206

052-6885006

ביטול כתב אישום

ולהגן על זכויותייך. המשרד מונה צוות אנשים מוכשר וייחודי המתורגל בחשיבה "מחוץ לקופסה" למציאת פתרונות מקוריים ופועל תמיד למען לקוחותיו ללא מורא ובנאמנות, תוך לחימה עיקשת, רציפה ובלתי מתפשרת במנגנונים השונים עד לכיבוש היעד לשביעות רצון המטופל. במידה והנך ממתין להחלטת התביעה האם להעמידך לדין או שכבר הוגש נגדך כתב אישום, פנה ללא דיחוי להתייעצות עימנו בטלפון **052-6885006** או השאר פרטים ונשמח לסייע ולהציע לך מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדך. סודיות מלאה מובטחת.